

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับ พ.ศ.2567)
หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าโบราณยกขีดเชิงช้าง(สไบโกนจตอ) จำนวน 40 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตาม ความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2579) : ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้าน แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2570) : ประเด็น ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการ ของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับ การศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบการศึกษา และการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบวน และตามอัธยาศัย

การจัดกิจกรรมฝึกออาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบไปด้วยผู้ด้อย ผู้พลาด ผู้ขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรม ได้รับความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อยอดภูมิ ปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสัยทัศน์ชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาอาชีพในชุมชน จึงได้จัดทำ หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าโบราณยกขีดเชิงช้าง (สไบโกนจตอ)ขึ้น เพื่อให้ประชาชนผู้สนใจสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเป็น แนวทางในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในการทอผ้าขาวม้าโบราณยกขีดเชิงช้าง (สไบโกนจตอ) เพื่อสร้างทางเลือกใน การประกอบอาชีพ สร้างรายได้

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา จำนวน 40 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 5 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 35 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
1	ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมและวัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้าไหม	<ol style="list-style-type: none"> 1.ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพการทอผ้าไหม 2. อธิบายขั้นตอนของการเตรียมเส้นไหมเบื้องต้นสำหรับการทอผ้าไหมได้ 3. อธิบายและเลือกเส้นไหมให้เหมาะสมกับการทอผ้าไหมแต่ละประเภทได้ 4.อธิบายส่วนประกอบและวัตถุดิบที่ใช้สำหรับทอผ้าไหมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม 2. ขั้นตอนในการเตรียมเส้นไหมสำหรับการทอ 3. การเลือกเส้นไหม 4. วัตถุดิบและส่วนประกอบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1.วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม 2.วิทยากรบรรยายสาธิตวิธีการเลือกและการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการ ทอผ้าไหมและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 	1 ชม.	4 ชม.	5 ชม.
2	การฟอกไหม	<ol style="list-style-type: none"> 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของการฟอกไหมได้ 2. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับฟอกไหมได้ 3. อธิบายขั้นตอนการฟอกไหมได้อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการฟอกไหมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1.วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม 2.วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม 3.ขั้นตอนการฟอก 4.ข้อควรระวังในการฟอกไหม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการฟอกไหม 2.ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง 	-	5 ชม.	5 ชม.
3	การทอผ้าไหมและการแกว่งไหม	<ol style="list-style-type: none"> 1.อธิบายวัตถุประสงค์ของการทอผ้าไหมและการแกว่งไหมได้ 2. สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับทอผ้าไหมและการแกว่งไหมได้ 3. อธิบายขั้นตอนการทอผ้าไหมและการแกว่งไหมได้ 4. อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการทอผ้าไหมและการแกว่งไหมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1.จุดประสงค์ของการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม 2.วัสดุและอุปกรณ์ 3.วิธีการการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม 4.ข้อควรระวังในการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทอผ้าไหมและการแกว่งไหม 2.ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง 	1 ชม.	9 ชม.	10 ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
4	การเก็บและถักตะกรอ	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายจุดประสงค์ของการเก็บตะกรอได้ สามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการเก็บตะกรอได้ อธิบายวิธีการ/ขั้นตอนการเก็บตะกรอได้ อธิบายข้อควรระวังเกี่ยวกับการเก็บตะกรอได้ 	<ol style="list-style-type: none"> จุดประสงค์ของการเก็บและถักตะกรอ วัสดุและอุปกรณ์ วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกรอ ข้อควรระวังในการเก็บตะกรอ 	1. วิทยากรสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเก็บและถักตะกรอ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง	1 ชม.	4 ชม.	5 ชม.
5	การทอผ้าขาม้าโบราณยกชิดเชิงข้าง (สไบโกนจดอก)	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายขั้นตอนของการทอเป็นผืนผ้าได้ เตรียมกี่ก่อนทอผ้าไหมได้ถูกต้องและเหมาะสม นำหลอดเส้นไหมพุ่งใส่กระสวยได้ถูกต้อง เหยียบตะกรอสำหรับการทอผ้าไหมได้ พุ่งกระสวยขณะทอผ้าไหมได้ถูกต้องและเหมาะสม จัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้าขณะทอ 	<ol style="list-style-type: none"> ขั้นตอนการทอ การเตรียมกี่ การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย การเหยียบตะกรอ การพุ่งกระสวย การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า การกระแทกฟืม การชิงหน้าผ้าให้ตั้ง การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมขาด การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน การหวีเส้นยืนขณะทอได้ถูกต้องและเหมาะสม 	1. วิทยากรสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกการทอผ้าขาม้าโบราณยกชิดเชิงข้าง(สไบโกนจดอก) 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง	1 ชม.	9 ชม.	10 ชม

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
6	1.การตลาดและการบริหารจัดการ 2.การส่งเสริมการผลิต-จำหน่าย และการขายออนไลน์	1. เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถคิดต้นทุน กำหนดราคาขาย ได้ 3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ได้	1.ช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้า 2.การคิดต้นทุนและการกำหนดราคาขาย ผ้าไหมลายดอกพิกุลโบราณ 3.การขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์	1.วิทยากรอธิบายและยกตัวอย่างการคิดต้นทุนการทอผ้าไหมการกำหนดราคาขายเพื่อให้เกิดความคุ้มทุนและการขายสินค้าผ่านสื่อออนไลน์ และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการขายสินค้าผ่านสื่อออนไลน์ด้วยตนเอง	1 ชม.	4 ชม.	5 ชม.
รวม					5 ชม.	35 ชม.	40 ชม.

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้/แผ่นพับ เรื่องการทอผ้าขาวม้าโบราณยกชิดเชิงช้าง (สไบโกนจตอ)
2. เว็บไซต์ ที่มาของการทอผ้าขาวม้าโบราณยกชิดเชิงช้าง (สไบโกนจตอ)
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ
2. การตรวจชิ้นงาน/ผลงาน

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกเสรีที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ในโครงสร้างหลัก
หลักสูตร

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ
2554 (ข้อ9) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ ผู้เสนอหลักสูตร

(นางกานต์สินี ขบวนดี)

หัวหน้างานจัดการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายประสพ เฉลียวไว)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางอรสา สุภารี)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปราสาท

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตร.....จำนวน.....40.....ชั่วโมง

ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน..... น.

สถานที่จัดการเรียน.....

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....น.	1.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม 2. ขั้นตอนในการเตรียมเส้นไหมสำหรับการทอ 3. การเลือกเส้นไหม 4. วัตถุประสงค์และส่วนประกอบ	1. วิทยาการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม 2. วิทยาการบรรยายสาธิตวิธีการเลือกและการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการ ทอผ้าไหมและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ..... ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1. วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม 2. วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม 3. ขั้นตอนการฟอก 4. ข้อควรระวังในการฟอกไหม	1. วิทยาการอธิบายสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการฟอกไหม 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1. จุดประสงค์ของการการกักไหมและการแกว่งไหม 2. วัสดุและอุปกรณ์ 3. วิธีการการกักไหมและการแกว่งไหม 4. ข้อควรระวังในการกักไหมและการแกว่งไหม	1. วิทยาการสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการกักไหมและการแกว่งไหม 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1. จุดประสงค์ของการเก็บและถักตะกรอ 2. วัสดุและอุปกรณ์ 3. วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกรอ 4. ข้อควรระวังในการเก็บตะกรอ	1. วิทยาการสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเก็บและถักตะกรอ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญด้วยตนเอง	- ภาคทฤษฎี..... ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....น.	1.ขั้นตอนการทอ 2. การเตรียมกึ่ง 3.การนำหลอดฟุ้งใส่กระสวย 4.การเหยียบตะกอล 5.การฟุ้งกระสวย 6.การจัดลวดลายและแต่งริม ขอบผ้า 7.การกระแทกฟิม 8.การชิงหน้าผ้าให้ตึง 9.การต่อเส้นไหมยืนและเส้น ไหมฟุ้งเมื่อเส้นไหมขาด 10.การปรับและปล่อยเส้น ไหมยืน 11.การหวีเส้นยืนขณะทอได้ ถูกต้องและเหมาะสม	1. วิทยากรสาธิตและให้ ผู้เรียนฝึกการทอ ผ้าขาม้าโบราณยกขิดเชิงช้าง(สไบโกน จดอก) 2.ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ ด้วยตนเอง	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....น.	1.ช่องทางในการจัดจำหน่าย สินค้า 2.การคิดต้นทุนและการ กำหนดราคาขาย ผ้าไหมลายดอกพิกุลโบราณ 3.การขายสินค้าผ่านช่องทาง ออนไลน์	1.วิทยากรอธิบายและยกตัวอย่างการคิด ต้นทุนการทอผ้าไหมการกำหนดราคาขาย เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและการขายสินค้า ผ่านสื่อออนไลน์ และ ให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการขายสินค้าผ่านสื่อออนไลน์ด้วย ตนเอง	- ภาคทฤษฎี.....ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ.....ชั่วโมง

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล
(.....)

ลงชื่อ.....วิทยากร
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....